

Ministerie van Defensie

Georganiseerd overleg sector Defensie		
SOD		
Verzonden	18-10-2022	
Briefnummer	PA/22.0665 bijl. 1	
Zaaknummer	ZD.500.1	
Status	☒ X	Behandel ☐ Informatie
Pieptermijn	☐	

Herziening pensioenstelsel: regulier nabestaandenpensioen voor militairen

oktober 2022

Opbouw document

1. Huidige situatie

- Hoe is het regulier nabestaandenpensioen geregeld in huidige regeling?
  - Samenloop met de bijzondere militaire dekking
  - Samenloop met de vrijwillige ANW-hiaat verzekering

2. Wet toekomst pensioenen

- Veranderingen ten opzichte van het huidige stelsel. En wie moet beslissen over wat?
  - Verdieping: partnerdefinitie en regels over risicopremies

3. Nieuwe regeling

- Effecten op pensioenpremie
- Hoe verhoudt het nabestaandenpensioen zich tot huidige situatie voor bestaande militairen?
- En hoe voor nieuwe instromers? En wat zijn de verschillen?

4. Invaren van bestaande aanspraken

- Hoe omgaan met opgebouwd partnerpensioen in het huidige stelsel?
- Voorgestelde vereenvoudigingen ('opruimen verleden'):
  - Omzetting van tijdelijke uitkeringen
  - Wijzigingen in het wezenpensioen

1. HUIDIGE SITUATIE

- Hoe is het regulier nabestaandenpensioen geregeld in huidige regeling?
  - Samenloop met de bijzondere militaire dekking
  - Samenloop met de vrijwillige ANW-hiaat verzekering

1. Totaaloverzicht van huidige situatie

Hieronder geven we eerst een totaaloverzicht van het nabestaandenpensioen van militairen en burgerambtenaren van Defensie – op basis van de indeling in de vier eerder gedefinieerde groepen ('bakjes').

1. Pensioenregeling burgerambtenaren

Het nabestaandenpensioen voor burgerambtenaren is volledig ondergebracht in het ABP-pensioenreglement.

2. Pensioenregeling militairen

Voor militairen is het nabestaandenpensioen voor het reguliere risico op overlijden ook ondergebracht in het pensioenreglement.

Onderdeel van het pensioenreglement is ook de ANW-uitzonderingsregeling.

3. Bijzondere militaire regelingen

Op grond van de bijzondere militaire regelingen hebben militairen – bij het manifesteren van bijzondere risico's – recht op een levenslang of tijdelijk verhoogd bijzonder partnerpensioen (al dan niet na voorafgaande invaliditeit of arbeidsongeschiktheid). Dit bijzonder pensioen wordt uitgekeerd in de vorm van een aanvulling op het reguliere nabestaandenpensioen in het ABP-reglement.

4. Arbeidsvoorwaardelijke regelingen

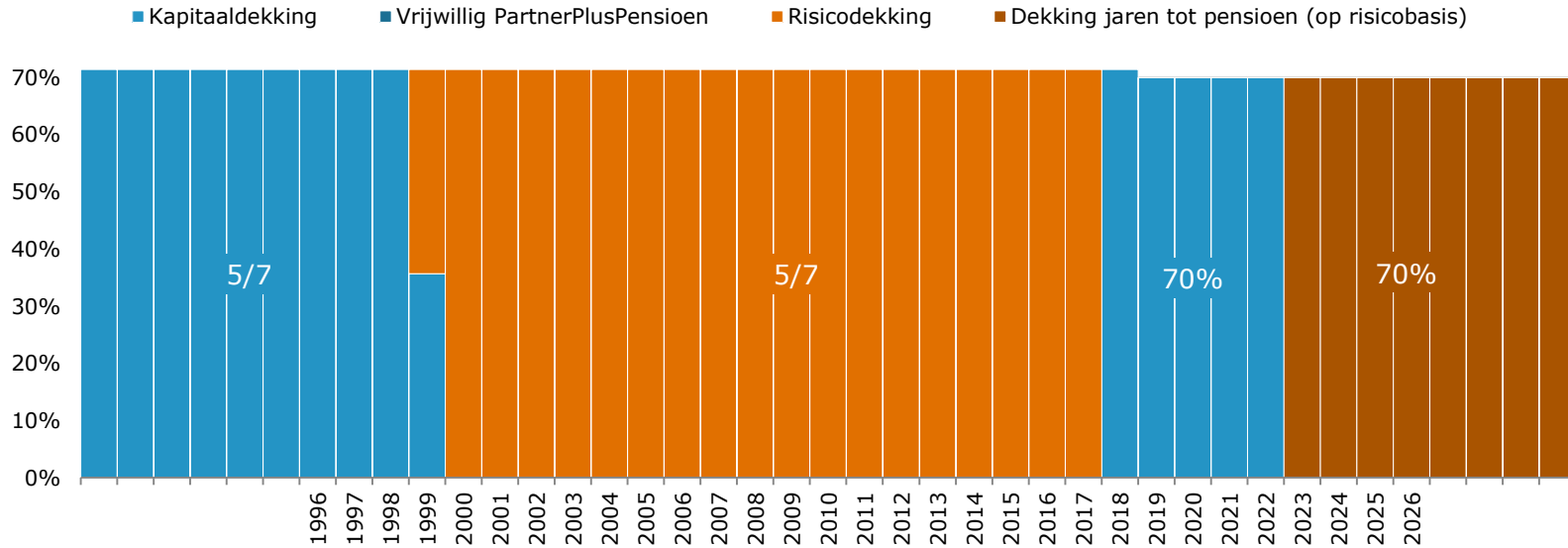
In de arbeidsvoorwaardelijke regelingen zijn geen specifieke elementen voor nabestaandenpensioen opgenomen waar in het kader van het nieuwe pensioenstelsel aanpassingen in gemaakt moeten worden.

Tot slot geldt voor zowel militairen als burgerambtenaren een vrijwillig ANW-aanvullingspensioen.

1. Dekking in ABP-reglement voor pensioendatum (PP-)

Dekking bij overlijden voor pensioendatum (PP-)

PP-dekking bij overlijden voor pensioendatum

De figuur hierboven laat de dekking van partnerpensioen bij overlijden vóór pensioendatum (PP-) zien in het ABP-pensioenreglement. Te zien is dat de dekking verschilt per tijdvak; het verschil in hoogte van de dekking is beperkt en varieert tussen 5/7 en 70%. Belangrijker is het verschil in kapitaaldekking (blauw) en risicodekking (oranje): Voor diensttijd tussen 1-7-1999 en 1-1-2018 is het PP- op risico-basis gedekt. Voor actieven en AO-ers tellen ook de dienstjaren die ze tot pensioen hadden kunnen maken mee in de dekking van het partnerpensioen.

Dekking verschilt per status

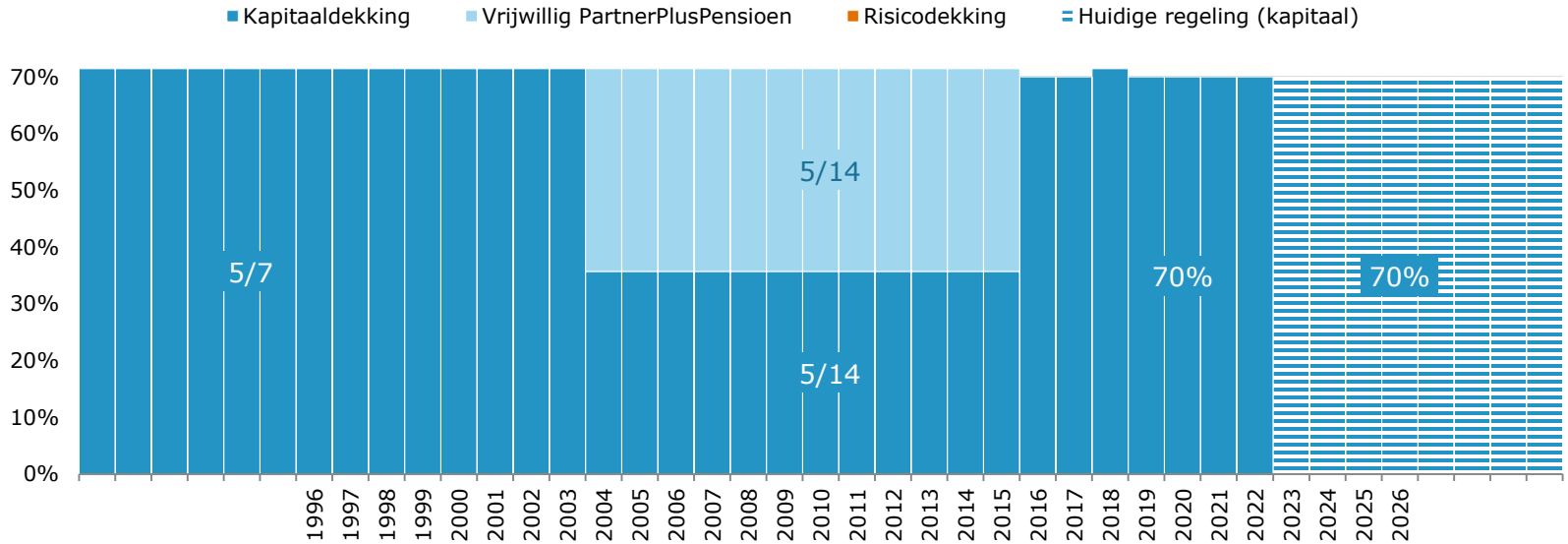
Het PP op kapitaalbasis komt voor alle deelnemers bij overlijden tot uitkering. Het PP op risico-basis blijft echter alleen in stand zolang deelnemers actief zijn of arbeidsongeschikt raken¹⁾. Voor gewezen deelnemers ('slapers') vervalt het PP op risico-basis dus. Zij kunnen dit wel opvangen door een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen voor nabestaandenpensioen.

1) Toekomstige dekking AO-ers
toekomstige jaren tellen bij AO-ers voor 70% mee, of, bij arbeidsongeschiktheid met dienstverband, voor 100%.

1. Dekking in ABP-reglement na pensioendatum (PP+)

Dekking bij overlijden voor pensioendatum (PP-)

PP-dekking bij overlijden na pensioendatum

Ook in de PP-dekking bij overlijden na pensioendatum (PP+) is er sprake van verschillende tijdvakken. Tot 2004 geldt een dekking van 5/7. In de periode van 2004 tot 2016 is de dekking gehalveerd naar 5/14, maar bestaat de mogelijkheid aanvullend 5/14 te dekken met een vrijwillig PartnerPlusPensioen.

In de jaren vanaf 2016 is de dekking gelijk aan 70% (met uitzondering van 2018 waarin 5/7 geldt). Ook in de huidige middelloonregeling – voor pensioen dat in de komende jaren wordt opgebouwd – geldt een PP van 70%.

Per definitie is het PP+ gedekt op kapitaalbasis.

1. Samenloop met bijzonder NP en ANW-hiaat

A. Samenloop met bijzonder NP

Als een militair door of na een bedrijfsongeval of een dienstongeval overlijdt, dan hebben zijn nabestaanden recht op bijzonder militair nabestaandenpensioen, zie de bijlage. Dit pensioen wordt uitgekeerd onder aftrek van de ANW/AOW-uitkering én het partnerpensioen uit het ABP-reglement.

Overdracht van regulier nabestaandenpensioen

Voor militairen die overlijden tijdens de actieve dienst (*KIA*) of door een dienstverbandaandoening werkt de verrekening van het NP van ABP op een bijzonder wijze: Voor hen keert ABP het reguliere partnerpensioen niet uit, maar wordt de waarde van het partnerpensioen ineens door ABP overgemaakt aan Defensie. Defensie keert vervolgens het gehele bijzondere partnerpensioen – dus zonder aftrek van het reguliere partnerpensioen – uit aan de nabestaanden van de militair.

Voor deze werkwijze is gekozen, omdat het verhoogde risico voor militairen anders een negatieve invloed heeft op de rest van de ABP-populatie.

B. Samenloop met vrijwillig ANW-hiaat

Militairen kunnen zich op dit moment vrijwillig voor het ANW-hiaat verzekeren. Bij overlijden – ongeacht de oorzaak – keert de verzekering een bedrag van € 13.884 (2022) bruto per jaar uit, tot de AOW-leeftijd van de partner. De vrijwillige ANW-hiaat-regeling dekt feitelijk het ontbreken van de wettelijke ANW-uitkering (zie de bijlage), waar in veel gevallen geen aanspraak meer op kan worden gemaakt.

De verzekering staat los van het nabestaandenpensioen in het ABP-reglement en de bijzondere militaire regelingen; bovenop deze regelingen keert de vrijwillige verzekering een aanvullend bedrag uit. **In de aanvraag voor een nieuw contract vanaf 2023 wordt het bijzondere risico op overlijden niet langer gedekt; in de bijzondere militaire regelingen wordt het partnerpensioen afgeleid van het salaris (zonder aftrek van de franchise), waardoor een aanvullende ANW-hiaatdekking leidt tot overdekking.**

Nieuw pensioenstelsel

In het nieuwe pensioenstelsel wordt de dekking van het nabestaandenpensioen niet langer afgeleid van de pensioengrondslag – dus na aftrek van de franchise – maar van het pensioengevend salaris. Daarmee is in de nieuwe pensioenregeling mogelijk behoefte aan een lagere ANW-hiaat dekking. Bovendien moet worden onderzocht of de ANW-hiaat verzekering in de nieuwe regeling bij het ABP kan worden ondergebracht. Deze vragen worden behandeld in de PK-werkgroepen 'sectorale regelingen' en 'aanvullende regelingen' en behandelen we niet in dit document.

2. WET TOEKOMST PENSIOENEN

- Veranderingen ten opzichte van het huidige stelsel.
- En wie moet beslissen over wat?
  - Verdieping: wat verandert er ten aanzien van de partnerdefinitie?
  - Verdieping: hoe worden risicopremies berekend in nieuwe stelsel?

2. Wet toekomst pensioenen

Wijzigingen in nabestaandenpensioen

De tabel hieronder vergelijkt de belangrijkste kenmerken van het nabestaandenpensioen in de huidige pensioenregeling met de voorschriften in de wet toekomst pensioenen. Daarbij vallen drie grote wijzigingen op:

1. het partnerpensioen voor pensioering (PP-) en het wezenpensioen (WzP) worden in het nieuwe stelsel gefinancierd door middel van jaarlijkse risicopremies.
2. De dekking van PP- en WzP is niet langer gekoppeld aan de opbouw van ouderdompensioen (OP), maar een vast percentage van het salaris.

3. De uitloop-dekking wordt uitgebreid met een periode van 3 maanden na ontslag om situaties van 'in-between-jobs' op te vangen.

Waar gaan sociale partners over?

Als onderdeel van totale pensioenregeling stellen sociale partners de hoogte van de dekking van (alle vormen van) het nabestaandenpensioen vast. De overige elementen liggen wettelijk vast of worden ingevuld door de pensioenuitvoerder ABP.

Onderdeel	Element	Huidige pensioenregeling	Wet toekomst pensioenen
1. Overlijden voor pensioering (PP-)	Dekking	<ul style="list-style-type: none"> • 70% van OP (c. 49% van gemiddelde PG) • diensttijdafhankelijk • levenslang	<ul style="list-style-type: none"> • maximaal 50% van het salaris • onafhankelijk van dienstjaren • levenslang
	Financiering	<ul style="list-style-type: none"> • kapitaalgedekt	<ul style="list-style-type: none"> • jaarlijkse risicopremies
	Uitloop	<ul style="list-style-type: none"> • tijdens WW/AO	<ul style="list-style-type: none"> • tijdens WW/AO én 3 maanden na ontslag
2. Overlijden na pensioering (PP+)	Dekking	<ul style="list-style-type: none"> • 70% van OP (c. 49% van gemiddelde PG) • levenslang	<ul style="list-style-type: none"> • 70% van OP • levenslang
	Financiering	<ul style="list-style-type: none"> • kapitaalgedekt	<ul style="list-style-type: none"> • kapitaalgedekt
3. Wezenpensioen	Dekking	<ul style="list-style-type: none"> • 14% van OP (c. 10% van gemiddelde PG)¹⁾ • diensttijdafhankelijk • eindleeftijd 25 jaar	<ul style="list-style-type: none"> • maximaal 20% van het salaris¹⁾ • onafhankelijk van dienstjaren • eindleeftijd 25 jaar
	Financiering	<ul style="list-style-type: none"> • kapitaalgedekt	<ul style="list-style-type: none"> • jaarlijkse risicopremies
	Uitloop	<ul style="list-style-type: none"> • tijdens WW/AO	<ul style="list-style-type: none"> • tijdens WW/AO én 3 maanden na ontslag
4. Premie	Discontovoet	<ul style="list-style-type: none"> • discontovoet van 2,0%	<ul style="list-style-type: none"> • nog nader te bepalen, waarschijnlijk aansluiten bij risicovrije rente

2. Wet toekomst pensioenen: verdieping

Partnerdefinitie

In de huidige praktijk hanteren pensioenuitvoerders verschillende definities van een partner. Dit creëert onduidelijkheid en onzekerheid bij deelnemers en hun nabestaanden. Daarom wordt in de nieuwe pensioenwet een uniforme partnerdefinitie geïntroduceerd:

De definitie van partner komt te luiden:

– partner:

a. echtgenoot;

b. geregistreerd partner; of

c. partner in de zin van de pensioenovereenkomst zijnde de meerderjarige persoon die met de werknemer of de gewezen werknemer een gezamenlijke huishouding voert, tenzij het betreft een bloedverwant in de eerste graad, een bloedverwant in de tweede graad in de rechte lijn, een meerderjarig stiefkind of meerderjarig voormalig pleegkind.

Gezamenlijke huishouding

De term 'gezamenlijke huishouding' is daarbij ook verder ingevuld. Dat hiervan sprake is kan worden aangetoond vóór overlijden – met een door beiden ondertekende samenlevingsverklaring – of ná overlijden – met een door de nabestaande ondertekende verklaring waarbij de gezamenlijke huishouding aannemelijk wordt gemaakt.

Risicopremies

Op basis van de nieuwe pensioenwet moeten verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen voor pensioen op risicobasis – zoals het nabestaandenpensioen – als premie een gelijk percentage van het loon in rekening brengen.

Hiervan kan alleen worden afgeweken als het gaat om verschillende pensioenregelingen. Bij verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen is er geen sprake van verschillende pensioenregelingen – waarvoor een verschillende premie kan worden gehanteerd – als de pensioenregelingen grotendeels hetzelfde zijn (dezelfde of nagenoeg dezelfde inhoud hebben).

Dit betekent in beginsel dat er geen onderscheid wordt gemaakt in risicopremie voor militairen – als percentage van het pensioengevend loon – tenzij voor militairen een eigen regeling geldt die niet (nagenoeg) hetzelfde is als voor andere ABP-deelnemers.

3. NIEUWE REGELING

- Effecten op pensioenpremie
- Hoe verhoudt het nabestaandenpensioen zich tot huidige situatie voor bestaande militairen?
- En hoe voor nieuwe instromers? En wat zijn de verschillen?

3. Premies in nieuwe regeling

Premieberekeningen ABP

In de rapportage van de PK-werkgroep zijn berekeningen gemaakt van de premies voor het nabestaandenpensioen (combinatie van PP-, PP+ en WzP). Uit deze berekeningen blijkt dat het nabestaandenpensioen van militairen bij de wettelijk maximale dekking voor PP- (50%) en WzP (20%) iets hoger uitkomt dan voor burgers: 6,3% van de PG voor militairen versus 6,1% voor de burgerregeling.

Premie NP (% van PG)	Burgers	Militairen
Maximale dekking WTP	6,1%	6,3%
Huidige pensioenregeling	5,4%	6,1%

Zoals eerder toegelicht is het de vraag of voor militairen een aparte premie gevraagd kan/mag worden: daarvoor moet voor militairen een eigen regeling gelden die niet (nagenoeg) hetzelfde is als voor andere ABP-deelnemers.

Vergelijking met huidige premie

De overgang naar een nieuwe regeling leidt voor de burgers – bij een maximale dekking van het nabestaandenpensioen – tot een premiestijging: van 5,4% naar 6,1% van de pensioengrondslag. Om een premiestijging eventueel te mitigeren heeft de PK-werkgroep voor de burgerregeling ook varianten onderzocht waarbij de premie neutraal uitpakt:

- a. In de eerste variant wordt de dekking van het partnerpensioen voor pensioendatum (PP-) gezet op 36% en van het wezenpensioen op 7%, waardoor de premie voor beide elementen gelijk is aan de huidige situatie.
- b. In de tweede variant wordt het wezenpensioen ingestoken op het maximale percentage van 20%, en wordt de dekking van het PP- verlaagd tot 33%, om te zorgen dat de gecombineerde premie gelijk uitkomt aan de huidige situatie.

Huidige premie voor militairen is hoger

Voor militairen is de premie voor het nabestaandenpensioen in de huidige regeling hoger dan voor burgerambtenaren (6,1% tegenover 5,4%).

Met dezelfde aanpak als voor burgerambtenaren zou daarmee in een 'kostenneutrale variant' een hogere dekking van het nabestaandenpensioen kunnen worden gerealiseerd. Het is echter van belang dit premie-effect te beschouwen voor de totale regeling: op totaalniveau is de premie voor militairen immers nu lager dan voor burgerambtenaren.

3. Dekking in nieuwe regeling

Berekeningen door ABP

In de nieuwe pensioenwet is de dekking van het nabestaandenpensioen niet langer gekoppeld aan de pensioengrondslag, maar aan het pensioengevend inkomen. Sociale partners bepalen hierbij het percentage van de dekking. ABP heeft de gevolgen voor bestaande deelnemers inzichtelijk gemaakt bij verschillende dekkingspercentages. In de tabel hieronder worden deze effecten getoond voor 5 maatmensen, bij een dekkingspercentage van 50% (wettelijk maximum) en 36% (het dekkingspercentage dat voor burgers kostenneutraal uitpakt).

Uitgangspunten

- Berekeningen voor 'bestaande' militairen.
- Salarislijnen voor de 'vertraagde maatmensen' op basis van de salaristabel tot 1 juli 2022. *Berekeningen voor de nieuwe salaristabel worden nog toegevoegd.*
- Werkelijke dekking van NP in het verleden, zie onderdeel 1 van dit document.
- Werkelijke indexatie(achterstand) vanaf 2009.

Salarislijn		SM			KAP			LKOL-lang			LKOL-kort			KOL-kort		
Leeftijd bij overlijden	Dienstitijd in jaren	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris
25	0	33	+53%	+10%	33	+52%	+9%	37	+35%	-3%	35	+43%	+3%	35	+43%	+3%
45	20	29	+70%	+23%	30	+67%	+20%	35	+43%	+3%	35	+43%	+3%	33	+52%	+9%
	5	21	+134%	+69%	22	+127%	+64%	24	+108%	+50%	24	+108%	+50%	25	+100%	+44%
65	40	25	+101%	+45%	28	+79%	+29%	35	+43%	+3%	35	+43%	+3%	34	+47%	+6%
	5	3	+1580%	+1110%	3	+1567%	+1100%	4	+1150%	+800%	4	+1150%	+800%	4	+1150%	+800%

3. Dekking in nieuwe regeling

Berekeningen voor nieuwe instromers

Zoals aangegeven op de vorige pagina heeft ABP berekeningen gemaakt voor bestaande militairen, rekening houdend met de indexatie(achterstand) vanaf 2009.

In aanvulling hierop worden in onderstaande tabel berekeningen getoond voor militairen die nieuw instromen; voor hen wordt de nieuwe regeling afgezet tegen de huidige regeling, waarbij wordt aangenomen dat de huidige middelloonregeling voor de gehele carrière van toepassing is én indexatie in alle toekomstige jaren wordt toegekend.

Een ander verschil in deze berekening is dat gerekend wordt met de veronderstelde ingangleeftijd (20 jaar voor SM en KAP, 19 jaar voor LKOL-lang en 23 jaar voor (L)KOL-kort), waar in de berekening van ABP is uitgegaan van een generieke ingangleeftijd van 25 jaar.

Omdat voor de huidige regeling wordt gerekend met een volledige indexatie, komt de nieuwe regeling in deze vergelijking minder gunstig uit dan in de berekeningen op de vorige pagina voor bestaande deelnemers.

Salarislijn		SM			KAP			LKOL-lang			LKOL-kort			KOL-kort		
Leeftijd bij overlijden	Diensttijd in jaren	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris	Huidig PP-	Nw PP- 50% salaris	Nw PP- 36% salaris
25	afhankelijk	37	+37%	-1%	37	+37%	-1%	41	+22%	-12%	37	+35%	-3%	37	+35%	-3%
45	van	38	+31%	-6%	37	+34%	-4%	42	+20%	-14%	40	+26%	-10%	38	+33%	-5%
62	maatmens	38	+33%	-4%	33	+51%	+9%	35	+45%	+4%	33	+51%	+9%	31	+63%	+18%

Voorbeeld: voor een militair die nieuw instroomt en uiteindelijk de rang van SM zou bereiken is het partnerpensioen bij overlijden op 45-jarige leeftijd in de huidige regeling 38% van het salaris. Dit betekent dat de dekking in de nieuwe regeling met 31% [=50 / 38 - 1] zou stijgen als het PP- wordt gezet op 50%. Bij een variant met PP- van 36% is er sprake van een lichte achteruitgang in dekking: -6% [= 36 / 38 - 1]

4. INVAREN VAN BESTAANDE AANSPRAKEN

- Hoe omgaan met opgebouwd partnerpensioen in het huidige stelsel?
- Voorgestelde vereenvoudigingen ('opruimen verleden'):
  - Omzetting van tijdelijke uitkeringen
  - Wijzigingen in het wezenpensioen

4. Invaren van bestaande aanspraken

Wat doen met opgebouwd nabestaandenpensioen?

In het huidige pensioenstelsel hebben deelnemers aanspraken op nabestaandenpensioen opgebouwd. In het wetgevingsproces is lang onduidelijk geweest hoe hiermee om te gaan bij de overgang naar het nieuwe stelsel: Wanneer de waarde van deze aanspraken wordt ingebracht in het persoonlijk pensioenvermogen – bedoeld voor ouderdomspensioen en partnerpensioen vanaf de pensioendatum – is er op basis van pensioenopbouw uit het verleden geen NP-dekking meer vóór pensioendatum.

Voor actieve werknemers is dit niet erg, aangezien zij in het nieuwe stelsel een nieuwe risicodekking hebben, die onafhankelijk is van het verleden. Voor gewezen deelnemers ontbreekt die risicodekking echter (mogelijk hebben zij wel dekking in een nieuwe baan); zij zouden alle dekking voor partnerpensioen vóór de pensioendatum verliezen, wanneer de waarde wordt ingebracht in hun persoonlijk pensioenvermogen.

Daarom wordt in de nieuwe pensioenwet voorgeschreven dat de waarde van het opgebouwde nabestaandenpensioen wordt gesplitst in twee delen:

1. De waarde van de aanspraken voor dekking ná de pensioendatum wordt toegevoegd aan het pensioenvermogen.
2. De waarde van de aanspraken voor dekking vóór de pensioendatum wordt gebruikt om het nabestaandenpensioen op risico-basis af te dekken bij overlijden voor de pensioendatum.

4. Voorgestelde vereenvoudigingen

Omzetting van tijdelijke uitkeringen

De PK-werkgroep heeft verder geanalyseerd of vereenvoudigingen in de huidige regeling nodig/mogelijk zijn. Daarbij worden twee wijzigingen nader onderzocht dan wel voorgesteld ten aanzien van (1) tijdelijke uitkeringen en (2) het wezenpensioen.

1. Tijdelijke vormen partnerpensioen

De huidige pensioenregeling kent twee onderdelen van het partnerpensioen die niet levenslang, maar tijdelijk worden uitgekeerd:

- A. Een compensatie voor sociale premies;
- B. ANW-compensatie.

A. Compensatie sociale premies

Nabestaanden betalen sociale premies (met name AOW-premie) over de pensioenuitkering die zij ontvangen voor hun AOW-leeftijd. Ter compensatie hiervoor ontvangen zij in de huidige ABP-pensioenregeling een verhoging van de uitkering. Deze compensatie wordt berekend over diensttijd tot 2018, toen dit aspect is afgeschaft voor nieuwe diensttijd. De PK-werkgroep stelt voor actieve en gewezen deelnemers voor om de waarde van de compensatie bij invaren in te brengen in het pensioenvermogen. Voor uitkeringsgerechtigden wordt de compensatie toegevoegd aan de ingegane uitkering: de betaling aan compensatie wordt hierdoor lager, maar wel levenslang uitgekeerd.

B. ANW-compensatie

Bij deze vorm wordt een gemis aan ANW gecompenseerd bij overlijden van een actieve of gepensioneerde deelnemer vóór 2018. Ook bij deze vorm stelt de PK-werkgroep voor om de tijdelijke uitkering¹⁾ om te zetten in een levenslange uitkering. Hierdoor daalt de uitkering, maar wordt deze wel langer uitgekeerd. Om inkomenseffecten (zo veel mogelijk) te mitigeren wordt nog nader gekeken naar de mogelijkheid van een hoog-laag-constructie voor het partnerpensioen (obv onderzoek van SZW).

2. Wijzigingen in het wezenpensioen

Ten aanzien van het wezenpensioen wordt voorgesteld twee elementen te versimpelen:

1. De huidige regeling kent een maximering van het wezenpensioen op 70% van het OP. Dit speelt vanaf 3 'volle wezen' of 6 'halve wezen'. Voorgesteld wordt de maximering te laten vervallen, aangezien dit veel complexiteit teweegbrengt in de uitvoering met een klein aantal betrokkenen (circa 2% van wezen-uitkeringen).
2. Voor wezenpensioen dat vóór 2018 is ingegaan loopt de uitkering tot 21 jaar. Voorgesteld wordt dat bij overgang naar het nieuwe stelsel op te trekken tot 25 jaar, wat in het nieuwe stelsel als de standaard geldt.

Beide wijzigingen in het wezenpensioen werken in het voordeel van de betrokken wezen en kennen een (zeer) klein verhogend effect op de waarde van de pensioenverplichtingen.

BIJLAGE

- Lijst met afkortingen
- Overzicht bijzonder militair nabestaandenpensioen
- Algemene Nabestaandenwet (ANW)

Bijlage: lijst met afkortingen

Afkorting	Omschrijving
PP-	het partnerpensioen bij overlijden voor de pensioendatum
PP+	het partnerpensioen bij overlijden op of na de pensioendatum
WzP	het wezenpensioen
NP	het nabestaandenpensioen, de combinatie van partner- en wezenpensioen
OP	het ouderdompensioen
PG	pensioengrondslag: pensioengevend inkomen minus franchise
WTP	wet toekomst pensioenen, ook aangeduid met 'de nieuwe pensioenwet'
pensioendatum	<ul style="list-style-type: none"> • de AOW-leeftijd in de huidige pensioenregeling • de ingangsdatum van het OP in de nieuwe pensioenregeling

Bijlage: Bijzonder militair nabestaandenpensioen

Bijzondere militaire regelingen*

Naast het reguliere partnerpensioen uit het ABP-reglement ontvangen militairen pensioen uit de bijzondere regelingen, ingeval zij overlijden als gevolg van bijzondere risico's.

Het bijzonder militair nabestaandenpensioen verschilt in hoogte en vorm. In de tabel hieronder is dit weergegeven. De kenmerken van het levenslange en tijdelijk verhoogde partnerpensioen en het wezenpensioen worden in een aparte presentatie toegelicht.

Situatie voorafgaand aan overlijden	Omstandigheid van overlijden	3a. Levenslang partnerpensioen	3b. Tijdelijk verhoogd partnerpensioen
1. Actief militair	'regulier'	N.v.t.	N.v.t.
	bedrijfsongeval	N.v.t.	5/7 ^e van berekeningsgrondslag x 90,02%
	dienstongeval ('killed in action')	5/7 ^e van berekeningsgrondslag x 100%	N.v.t.
2a. Arbeidsongeschikt zonder dienstverband	'regulier'	N.v.t.	N.v.t.
2b. Arbeidsongeschikt met dienstverband	overlijden niet door 'AO met dienstverband'	N.v.t.	N.v.t.
	wel door 'AO met dienstverband'	N.v.t.	5/7 ^e van berekeningsgrondslag x 90,02%
3. Invalide 'met dienstverband'	overlijden niet door 'invaliditeit met dienstverband'	5/7 van de berekeningsgrondslag, naar rato van invaliditeitspercentage	N.v.t.
	wel door 'invaliditeit met dienstverband'	5/7 ^e van berekeningsgrondslag x 100%	N.v.t.
4. Gepensioneerd	'regulier'	N.v.t.	N.v.t.
	overlijden niet door 'invaliditeit met dienstverband'	5/7 van de berekeningsgrondslag, naar rato van invaliditeitspercentage	N.v.t.
	wel door 'invaliditeit met dienstverband'	5/7 ^e van berekeningsgrondslag x 100%	N.v.t.

Bedrijfsongeval – arbeidsongeschiktheid met dienstverband:

Ten gevolge van ziekten of gebreken, die in overwegende mate hun oorzaak vinden in de aard van de aan de militair opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder zij moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid zijn te wijten.

Dienstongeval – invaliditeit met dienstverband:

Ten gevolge van verwonding, ziekten of gebreken, welke zijn veroorzaakt door de uitoefening van de militaire dienst in geval van buitengewone of daarmee vergelijkbare omstandigheden, of daarmee verbonden verrichtingen of vermoedenissen of bijzondere, zeer nadelige, invloeden waaraan de militair is blootgesteld geweest.

Hieronder valt sinds 2014 ook het Beroepsincident.**

Algemene Nabestaandenwet

De overheid wil dat nabestaanden zeker zijn van een basisinkomen. Daarom kunnen zij aanspraak maken op een uitkering via de Algemene nabestaandenwet (ANW).

In de tabel hieronder zijn de voorwaarden en hoogte van de ANW opgenomen. In bepaalde situaties geldt de ANW ook bij overlijden van de ex-partner. Op het ANW worden andere inkomsten (gedeeltelijk) in mindering gebracht, bij wezenuitkering geldt dat niet.

Nabestaanden	Voorwaarden	Bedrag ANW
1. Partner	<ul style="list-style-type: none"> Zorgt voor inwonend eigen kind, pleeg- of stiefkind, dat jonger is dan 18 jaar, of Minimaal 45% arbeidsongeschikt.	€ 1.262,58 bruto per maand, exclusief € 87,21 vakantiegeld
2. Wees	<ul style="list-style-type: none"> Wees zonder beide ouders De ouder die het laatst is overleden, was verzekerd voor de ANW (vaak: in Nederland woonachtig of werkzaam). Extra voorwaarden vanaf 16 jaar (halen van startkwalificatie of zorg voor huishouden)	Tot 10 jaar: € 416,04 bruto per maand, excl. € 27,91 vakantiegeld 10 tot 16 jaar: € 615,23 bruto per maand, excl. € 41,86 vakantiegeld 16 tot 21 jaar: € 814,41 bruto per maand, excl. € 55,81 vakantiegeld